

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЧЕРКАСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

**Післядипломна
педагогічна освіта**

К.І. Ванько

Медіаграмотність в освітньому процесі закладів дошкільної освіти

УДК 373.2.016
В17

АВТОР:

Ванько К.І., методист відділу дошкільної освіти КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Зоря Ю.М., експерт і тренер з медіаграмотності, завідувач навчально-тренінгового центру STEM-освіти КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради», кандидат педагогічних наук

Поліщук І.П., вихователь-методист дошкільного навчального закладу (ясла-садок) комбінованого типу №41 «Дударик» Черкаської міської ради Черкаської області

Медіаграмотність в освітньому процесі закладів дошкільної освіти. У методичному посібнику вміщено матеріали які допоможуть виховати медіаграмотного дошкільника. Практичні вправи допоможуть краще зрозуміти сутність навчання основ медіаграмотності дітей старшого дошкільного віку

Адресовано педагогам закладів дошкільної освіти та батьків. - Черкаси: Видавець КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради», 2022.–25 с.

Рекомендовано до друку вченою радою КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»

Протокол № 2 від 16.06.2022 р.

Черкаси 2022

ЗМІСТ

I.	ВСТУП	4
II.	МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	8
1.	СТВОРЮЄМО ВЛАСНИЙ КОМІКС	8
1.1.	Комікс «Літні пригоди»	8
2.	ФОТОГРАФІЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	9
2.1.	Вправа «Жива фотографія»	10
2.2.	Вправа «Порівняй емоції»	10
3.	МУЛЬТФІЛЬМ, ЯК ДИДАКТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ СПРИЙНЯТТЯ МЕДІА	12
3.1.	Прийом «стоп кадр» на прикладі короткометражного мультфільму «Небезпечні знахідки»	12
3.2.	Прийом «стоп кадр» на прикладі короткометражного мультфільму «Лісовий скарб»	13
3.3.	Прийом «стоп кадр» на прикладі короткометражного мультфільму «Безпечні канікули»	14
3.4.	Прийом «стоп кадр» на прикладі короткометражного мультфільму «Повітряний змій»	15
3.5.	Прийом «стоп кадр» на прикладі короткометражного мультфільму «Перекус»	16
4.	ПЕДАГОГІЧНІ МЕДІАПРОЄКТИ В РОБОТІ З ДОШКІЛЬНИКАМИ	16
4.1.	Міні проєкт «Їжачок»	16
4.2.	Міні проєкт «Пиріг»	18
4.3.	Міні проєкт «Олімпійські ігри»	21
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	23

ВСТУП

Ще декілька років тому загальне розуміння слова «грамотність» включало лише вміння читати та писати текст. Сьогодні «грамотність» проявляється в здатності інтерпретувати та використовувати засоби масової інформації, що включає текстову інформацію, мистецтво, аудіо, відео, анімацію та інші безмежні можливості, доступні в цифрову епоху.

Докорінні зміни, які відбулися в українському суспільстві призвели до появи такого поняття, як «медіаграмотність».

Медіаграмотність – це підхід до освіти 21 століття. Він надає основу для доступу, аналізу, оцінки, створення повідомлень у найрізноманітніших формах – від друку до відео до інтернету.

Медіаграмотність – це здатність критично сприймати інформацію, яка споживається та створюється. Вона включає здатність відрізнити факти від суджень та розуміти, як іноді можна використовувати засоби масової інформації для переконання людей.

Кількість засобів масової інформації, якими користуються наші діти, лише збільшується. Вони стикаються з більшим викликом, ніж ми, коли прагнули стати грамотними. Нам потрібно об'єднати зусилля, щоб допомогти їм стати усвідомленими споживачами та виробниками засобів масової інформації.

Дитяча аудиторія є гіперактивним медіаспоживачем телевізійних програм різних телеканалів.

Телебачення привертає увагу дітей:

- терапевтичною,
- рекреативною,
- розважальною,
- естетичною,
- пізнавальною,
- інформаційною,
- комунікативною функціями.

Коли дитина сприймає вже сконструйовану на екрані реальність, споживає готові образи, її внутрішні образи пасивні та позбавлені індивідуальності, у неї відсутня можливість вияву фантазії і творчості. Подання інформації телебаченням часто має кліповий характер:

- відсутність або короткочасність пояснень і коментарів,
- зменшення кількості інтелектуальних програм,
- збільшення кількості рекламних повідомлень,
- відеокліпів,
- стислих анонсів та оглядів, у результаті чого може спостерігатися

деградація логічного мислення в дорослого та затримка його розвитку в дитини.

Дитина не встигає переробляти, аналізувати, узагальнювати й оцінювати інформацію, внаслідок чого виховується пасивний споглядач, а не критичний споживач. Саме педагог в тісній співпраці з батьками забезпечить виховання медіаграмотних дошкільників.

Педагоги дошкільного закладу ознайомлюють дітей із основами виготовлення преси та людьми, чия професія пов'язана з мас-медіа. Для цього якнайліпше підходить робота зі створення друкованої преси. Особливо ефективними в такій діяльності є сюжетно рольові ігри. Саме в грі дитина сама обирає, ким вона хоче бути – автором, журналістом, редактором, ілюстратором, верстальником тощо. Діти мають можливість побачити, як влаштоване видавництво «зсередини», розширити знання про медіатексти, усвідомити необхідність створювати якісний медіапродукт.

За допомогою програми Windows Movie Maker вихователі навчають дітей виготовляти власні фільми. Для цього дошкільники малюють ілюстрації, підбирають фотографії, картинки, вихователі, батьки їх сканують, а потім монтують у фільм. Далі разом із дітьми добирають музичний супровід та відеоефекти. Така діяльність сприяє розвитку творчих здібностей і креативності дітей. Створені фільми вихователі використовують в освітній діяльності.

Для покращення медіаосвіти батьків педагоги влаштовують тематичні конкурси й виставки, організовують тренінги, заохочують спільно з дітьми

виготовляти газети, комікси тощо. Залучення родин вихованців до медіаосвіти пробуджує внутрішній потенціал «батьківства». спонукає до спільної творчості, допомагає з користю проводити сімейне дозвілля.

Всеукраїнський громадський центр «Волонтер» за сприяння UNICEF створили посібник «Як зробити цифровий світ дружнім до дітей». В ньому зазначено, як не перейти межу дозволеного у цифровому світі та забезпечити безпеку дітей, а саме.

Все більше дошкільнят отримують власні гаджети або беруть їх у батьків, щоб грати в ігри, користуватися додатками та дивитися улюблені відео. Що можна зробити, щоб переконатися у безпечному користуванні Інтернетом. Ці прості поради можуть у цьому допомогти:

Досліджуйте разом. Поговоріть зі своєю дитиною про те, що таке Інтернет, досліджуйте його разом, щоб ви могли показати всі цікаві та навчальні речі, які діти можуть робити. Запевніть у тому, що якщо дитина побачить щось, що її засмутить або налякає, то має прийти і поговорити з вами про це.

Гаджети у полі зору. Заохочуйте дитину користуватися Інтернетом у спільній кімнаті, щоб ви могли бачити, як вона проводить час в онлайні та обговорити разом побачене чи почуте.

Увімкніть батьківський контроль. Більшість пристроїв з підтримкою Інтернету пропонують функцію «батьківський контроль». Наприклад, Microsoft Windows, Apple iOS та Google Android пропонують способи керування програмами та сайтами, які може відвідувати ваша дитина. Переконайтеся, що ця функція активна на тих пристроях та програмах, якими вона користується.

Шукайте безпечно. Якщо ви дозволяєте своїй дитині шукати щось у мережі самостійно, переконайтеся, що активовано безпечний пошук та встановлено максимальні налаштування конфіденційності.

Використовуйте паролі. Паролі допоможуть не лише обмежити доступ до певних програм чи сайтів, але й переконатися, що дитина не робить додаткових покупок, коли грає в ігри чи користується програмами.

Обирайте сайти та програми відповідно до віку. Звертайте увагу на вікові обмеження для вибору програм, завантаження ігор чи перегляду відео, щоб уберегти дитину від небажаного контенту.

Встановлюйте правила. Обговоріть, які додатки та сайти може використовувати дитина та скільки часу витратити на це.

Матеріали для практичної діяльності з дітьми дошкільного віку

СТВОРЮЄМО ВЛАСНИЙ КОМІКС

Особливий і дуже цікавий вид медіаосвітньої діяльності – створення коміксів. Діти обожнюють не лише розглядати, а й малювати їх, тож комікси є зручною формою комунікації та відкривають якісно новий підхід до роботи з інформацією. Унікальність коміксу як навчального методу зумовлена його гнучкою формою, яка відкриває широкий простір для творчості. Батьки радо допомагають дітям малювати комікси на задану тему, як-от:

- Один день із життя моєї дитини.
- Казка для малюка.
- Мое місто найкраще, та інше.

КОМІКС «ЛІТНІ ПРИГОДИ»

Мета. Вчити дітей створювати маленькі оповідки про літній відпочинок та передавати їх зміст за допомогою коміксів; розвивати мовлення, творчість, працювати в команді, аргументувати та відстоювати свою думку, розподіляти ролі, презентувати напрацьований продукт.

Підготовча робота: перегляд з дітьми різних коміксів.

Хід.

Вихователь пропонує дітям пригадати комікси, які вони розглядали.

Запитання до дітей.

- Що таке комікс?
- Які комікси ви переглядали?
- З чого складається комікс?

Для закріплення знань вихователь пропонує дітям такі вправи:

- «Склади картинку по порядку»
- «Домалюй картинку, яку пропустив автор»

- «Розмалюй комікс»
- «Домалюй персонажа»
- «Склади оповідку за серією картинок»
- «Опиши подію»
- «Визнач пропущені кадри», аргументуй свою думку.

Вихователь: сьогодні ми будемо створювати власні комікси про літні пригоди (*робота по складанню коміксів проходить в декілька етапів*).

На першому етапі кожен вихованець складає власну розповідь про літні пригоди.

На другому етапі вихователь пропонує дітям проілюструвати свою розповідь. Кількість картинок у кожного дошкільника може бути різна.

На третьому етапі вихованці розкладають картинки у порядку згідно розповіді та створюють свій комікс про літні пригоди.

(другий та третій етапи можна запропонувати батькам, для спільної діяльності з дітьми).

Коли комікси створені діти презентують їх один одному. Після цього розміщують в осередку книги.

Створювати комікси можна і під час групової діяльності. Кожна група обирає тему і спільно створюють комікс. У цьому випадку діти вчаться працювати в команді, аргументувати та відстоювати свою думку, розподіляти ролі, презентувати напрацьований командний продукт.

Фотографія в освітньому процесі закладу дошкільної освіти

Маючи сучасні гаджети діти дошкільного віку мають можливість не тільки переглядати фотографії, але і створювати світлини самі. Крім завдань, які передбачають створення фотографій, дітям пропонують проаналізувати наявні світлини. Аналіз фотографій починається з розглядання її дітьми раннього віку. Аналізувати фотографії можна за тим же алгоритм роботи, що й для малюнків.

ознайомлення за змістом, пояснень вихователя, відповідей дітей на нескладні запитання. Що старші діти, то складніші завдання їм пропонують.

Під час дидактичних ігор, на заняттях діти фотографують самих себе, своїх друзів чи найближчий простір, як-от ігровий майданчик, групові приміщення тощо. Перегляд фотографій дає змогу дитині побачити різний емоційний стан близьких дорослих і дітей, порівняти зображення із «живими» емоціями й настроєм. Важливе значення має розвиток у дитини почуття емоційної прихильності, симпатії до близьких людей, співчуття до їхніх переживань і вчинків. Активізація емоційних переживань і відповідні асоціації допомагають дітям адекватніше сприймати знімки, глибше усвідомлювати людські почуття, свідомо контролювати власні емоції. Батьки вихованців роблять фоторепортажі із різних заходів освітнього процесу. Ці фотографії також використовуються під час роботи з дітьми та долучаються до «Сімейного фотоальбому дитячого садочка», який ілюструє історію закладу.

ВПРАВА «ЖИВА ФОТОГРАФІЯ»

Мета: повноцінне сприйняття об'єктів. Вчити дітей описувати побачене за вікном. розвивати спостережливість і увагу.

Педагог пропонує дітям подивитись уважно у вікно (протягом кількох секунд) і створити словесну фотографію побаченого. Вихованці мають якомога точніше описати побачене, ніби створити фотографію.

Ускладнення: вихователь пропонує дітям додати на фотографію тих кольорів, яких (на їх думку) не вистачає.

Ускладнення: пропонуємо уявити, що все що побачили за вікном – мультфільм, потрібно придумати назву і головного героя.

ВПРАВА «ПОРІВНЯЙ ЕМОЦІЇ»

Мета: повноцінне сприйняття емоцій. Вчити дітей описувати емоції, співвідносити емоції людей на фотографіях та смайлики, які відображають ці емоції. Розвивати спостережливість і увагу.

Матеріал: фотографії дітей та батьків, на яких вони передають різні емоції.

Попередня робота: діти з батьками роблять декілька фотографій на яких передають різні емоції.

Завдання: Показуємо дітям фотографії, на яких рідні люди передають різні емоції. Просимо назвати ці емоції та підібрати відповідні смайлики.

Мультфільм, як дидактичний матеріал для сприйняття медіа

Діти дошкільного віку дуже люблять переглядати мультфільми, які можуть бути не лише розвагою, але дієвим дидактичним матеріалом. В зв'язку з війною в Україні, виникла проблема навчити дітей безпечної поведінки при знаходженні мін, небезпечних предметів. Саме мультфільми можуть відіграти важливу роль для формування безпечної поведінки дошкільників. Використовуючи прийом «стоп кадр» можна не лише навчити сприймати відеопродукт, а й закріпити правила безпечної поведінки.

ПРИЙОМ «СТОП КАДР»

на прикладі короткометражного мультфільму «Небезпечні знахідки»

Мета: орієнтація на формування безпечної поведінки, сприйняття медіа. Вчити дітей критично сприймати відео, міркувати, аналізувати побачене, робити висновки, аргументувати свою думку.

Зупинка 1 Як ви думаєте, як будуть розвиватися події? (діти висловлюють свої припущення стосовно розгортання подій)

Зупинка 2 Подумайте, як може закінчитись мультфільм? (діти висловлюють свої припущення стосовно закінчення)

Після перегляду педагог з дітьми проводить бесіду.

Запитання для бесіди:

- Чи очікували ви такого закінчення?

- Як ви оцінюєте дії хлопчиків?
- Як би ви вчинили на місці хлопчиків?
- Що потрібно зробити, якщо знайшли невідомі предмети?

ПРИЙОМ «СТОП КАДР»

на прикладі короткометражного мультфільму «Лісовий скарб»

Мета: орієнтація на сприйняття медіа, формування безпечної поведінки. Вчити дітей критично сприймати відео, міркувати, аналізувати побачене, робити висновки, аргументувати свою думку.

Зупинка 1 Як ви думаєте, як будуть розвиватися події? (діти висловлюють свої припущення стосовно розгортання подій)

Зупинка 2 Подумайте, як може закінчитись мультфільм? (діти висловлюють свої припущення стосовно закінчення)

Після перегляду педагог з дітьми проводить бесіду.

Запитання для бесіди:

- Чи очікували ви такого закінчення?
- Як ви оцінюєте дії Сашка?
- Куди зателефонував Сашко?
- Як би ви вчинили на місці хлопчика?

- Як ви думаєте, чи безпечно в наш час самим гуляти в лісі?

ПРИЙОМ «СТОП КАДР»

на прикладі короткометражного мультфільму «Безпечні канікули»

Мета: орієнтація на сприйняття медіа, формування навичок безпечної поведінки. Вчити дітей критично сприймати відео, міркувати, аналізувати побачене, робити висновки, аргументувати свою думку.

Зупинка 1 Як ви думаєте, як будуть розвиватися події? (діти висловлюють свої припущення стосовно розгортання подій)

Зупинка 2 Подумайте, як може закінчитись мультфільм? (діти висловлюють свої припущення стосовно закінчення)

Після перегляду педагог з дітьми проводить бесіду.

Запитання для бесіди:

- Чи очікували ви такого закінчення?
- Як ви оцінюєте дії дітей?
- До кого приїхали діти на канікули?
- що зробила бабуся Сашка. коли знайшла міну? Як би вчинили ви?

- Що потрібно зробити, коли ви знайшли міну, невідомий підозрілий предмет?
- На який номер потрібно телефонувати, якщо ви помітили підозрілий, небезпечний предмет?

ПРИЙОМ «СТОП КАДР»

на прикладі короткометражного мультфільму «Повітряний змій»

Мета: орієнтація на сприйняття медіа, формування навичок безпечної поведінки. Вчити дітей критично сприймати відео, міркувати, аналізувати побачене, робити висновки, аргументувати свою думку.

Зупинка 1 Як ви думаєте, як будуть розвиватися події? (діти висловлюють свої припущення стосовно розгортання подій)

Зупинка 2 Подумайте, як може закінчитись мультфільм? (діти висловлюють свої припущення стосовно закінчення)

Після перегляду педагог з дітьми проводить бесіду.

Запитання для бесіди:

- Який знак знайшов Сашко з друзями?

- Як вчинили діти, коли побачили знак?
- Чому діти не пішли шукати змія?
- Як ви думаєте, чи можна грати дітям біля дороги? Чому?
- Як би ви вчинили на місті Сашка?

ПРИЙОМ «СТОП КАДР»

на прикладі короткометражного мультфільму «Перекус»

Мета: орієнтація на сприйняття медіа, вчити дітей критично сприймати відео. Вчити дітей міркувати, аналізувати побачене, робити висновки, аргументувати свою думку.

Зупинка 1 Як ви думаєте, як будуть розвиватися події? (діти висловлюють свої припущення стосовно розгортання подій)

Зупинка 2 Подумайте, як може закінчитись мультфільм? (діти висловлюють свої припущення стосовно закінчення)

Після перегляду педагог з дітьми проводить бесіду.

Запитання для бесіди:

- Чи очікували ви такого закінчення?
- Як ви оцінюєте дії бабусі, хлопчика?

- Як би ви вчинили на місці хлопчика?
- Як ви думаєте, чи змінилося ставлення бабусі до хлопчика наприкінці мультфільму? По чому це видно?
- Які емоції ми спостерігали протягом всього перегляду мультфільму?

Педагогічні медіапроекти в роботі з дошкільниками

МІНІ ПРОЄКТ «ЇЖАЧОК»

Мета: познайомити дітей з поняттями «факт», «авторська думка». Вчити аналізувати різні джерела інформації, знаходити факти, в рамках окресленої теми, критично сприймати медіа текст. В запропонованому тексті розмежовувати факти та авторські думки. Вчити дітей міркувати, аналізувати побачене, робити висновки, аргументувати свою думку, працювати в команді, презентувати напрацьований продукт.

Робота над проектом проходить в декілька етапів.

1 етап – підготовчий, інформаційний

Вправа «Пазли»

(Вправа допоможе дітям поміркувати, проаналізувати побачене, зробити припущення, висновки, пояснити та аргументувати свою думку)

Орієнтовні запитання до дітей:

- Як ви гадаєте про кого ми сьогодні будемо говорити? Аргументуйте свою думку.
- Як ви здогадалися?
- Розгляньте уважно пазли, що або хто на них зображений?
- Який пазл вам допоміг відгадати нашого героя, що на ньому зображено?

Після опрацювання пазлів та визначення героя педагог читає дітям вірш П. Воронька «Їжачок-хитрячок» та пропонує дати відповіді на запитання.

ЇЖАЧОК-ХИТРЯЧОК

Їжачок-хитрячок

Із голок та шпичок

Пошив собі піджачок.

І у тому піджачку

Він гуляє по садку.

Натикає на голки

Груші, яблука, сливки.

І до себе на обід

Він скликає цілий рід.

Орієнтовні запитання для бесіди:

- Яку інформацію ви дізналися з вірша?
- Чим харчується їжачок?
- Де він проживає?
- Чим вкрите тіло їжачка?

Як ви думаєте що у цьому вірші факт, а що авторська думка? (на це запитання отримати відповідь на цьому етапі не обов'язково).

II етап – практичний

Вправа «Факти, авторська думка»

(Вправа допоможе дітям проаналізувати різні джерела інформації, познайомитись з поняттям «факт», знайти факти, в рамках окресленої теми, навчить критично сприймати медіатекст)

- Педагог об'єднує дітей в три групи.
- Кожна група шукає інформацію про їжачка використовуючи медіа (відео файли, енциклопедії, інтернет) та створюють продукт для презентації напрацювань (газету, лепбук, інтелект-карту).
- Після закінчення роботи в групах діти презентують свої напрацювання.

III етап – рефлексія (закріплення поняття «факт», «авторська думка»)

Педагог повторно читає вірш, а дошкільники аналізують і розмежовують, яка інформація є факт, а яка – авторська думка.

МІНІ ПРОЄКТ «ПИРИГ»

Мета: познайомити дітей з поняттями «фейк» та закріпити поняття «факт». Вчити знаходити фейки, критично сприймати медіа текст. Вчити дітей аналізувати різні джерела інформації, міркувати, робити висновки,

аргументувати свою думку, працювати в команді, презентувати напрацьований продукт.

Робота над проєктом проходить в декілька етапів

1 етап – провокація

Вправа «Пазли»

(Вправа допоможе дітям поміркувати, проаналізувати побачене, зробити припущення, висновки, пояснити та аргументувати свою думку)

Орієнтовні запитання до дітей:

- Як ви гадаєте про що ми сьогодні будемо говорити? Аргументуйте свою думку.
- Як ви здогадались?
- Розгляньте уважно пазли, що на них зображено?
- Який пазл вам допоміг відгадати об'єкт про який ми будемо говорити, що на ньому зображено?

Після опрацювання пазлів та визначення героя педагог читає дітям вірш П. Воронька «Кіт не знав» та пропонує дати відповіді на запитання.

КІТ НЕ ЗНАВ

Падав сніг на поріг,
Кіт зліпив собі пиріг.
Поки смажив, поки пік,
А пиріг водою стік.
Кіт не знав, що на пиріг
Треба тісто, а не сніг.

Орієнтовні запитання для бесіди:

- Яку інформацію ви дізналися з вірша?
- Що зліпив Кіт?
- З чого Кіт зліпив пиріг?
- Давайте пригадаємо, що таке факт?
- А хто мені скаже, що таке фейк?
- Як ви думаєте що у цьому вірші факт, а що фейк? *(на це запитання отримати відповідь на цьому етапі не обов'язково).*

II етап – пошуковий

Вправа «Журналісти»

(Вправа допоможе дітям проаналізувати різні джерела інформації, знайти потрібну інформацію)

Для цієї роботи вихователь залучає батьків.

- Діти разом з батьками досліджують страву, яка називається Пиріг (з чого роблять, які є види, процес приготування)
- Інформацію, яку діти знайшли, вони знайомлять своїх товаришів.

III етап – практичний, освітній процес.

Заняття: пластичне образотворення, тема: Пиріжки.

(на занятті діти працюють з харчовим тістом, виготовляють пиріжки)

IV етап – рефлексія (закріплення поняття «факт», «авторська думка»)

Вправа «Факти, фейки»

(вправа допоможе дітям проаналізувати різні джерела інформації, закріпити поняття «факт», знайти фейки в даному тексті, навчить критично сприймати медіатекст, розрізняти факти та фейки)

Педагог повторно читає вірш, а дошкільники аналізують і розмежовують, яка інформація є факт, а яка – фейк.

МІНІ ПРОЄКТ «ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИ»

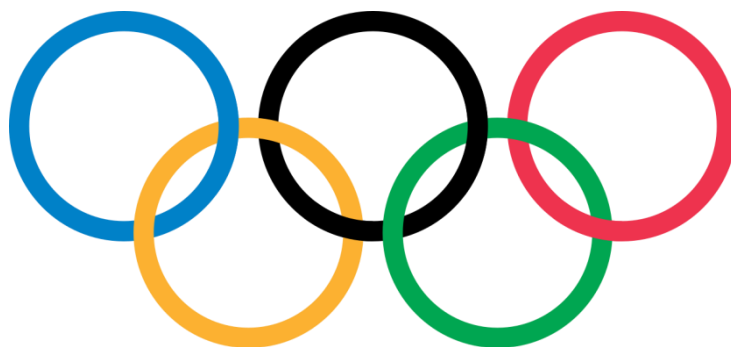
Мета: познайомити дітей з поняттями «інформація», спорт, види спорту, Олімпіада, комікс. Вчити аналізувати різні джерела інформації, знаходити інформацію в рамках окресленої теми, критично сприймати медіа текст. Вчити дітей міркувати, аналізувати побачене, робити висновки, аргументувати свою думку, працювати в команді, презентувати напрацьований продукт, створювати комікси.

Робота над проектом проходить в декілька етапів.

I етап – інформаційний

Вправа “Інтерв’ю”

(Вправа допоможе дітям поміркувати, проаналізувати побачене, зробити припущення, висновки, пояснити та аргументувати свою думку)

Репортер запрошує дітей у телестудію на програму «Спорттайм». *(репортером може бути дитина, а може бути дорослий)*. Учасникам студії пропонують розглянути малюнок і дати відповіді на запитання. *(Допускаються всі відповіді правильні, повні, неповні та неправильні)*.

Орієнтовні запитання до дітей:

- Як ви гадаєте про що, або кого ми сьогодні будемо говорити?
Аргументуйте свою думку.

- Як ви здогадались?
- Які бувають Олімпіади?
- Які види спорту представлені на Олімпіаді?
- Що означають кольори олімпійських кілець?

Після опрацювання запитань репортер пропонує дітям знайти відповіді на запропоновані питання у джерелах інформації та порівняти їх з озвученими.

II етап – практичний

Вправа «Пошук інформації»

(Вправа допоможе дітям проаналізувати різні джерела інформації, знайти факти, в рамках окресленої теми, навчить критично сприймати медіаресурси)

Педагог об'єднує дітей в три групи.

Кожна група шукає інформацію про певні олімпійські ігри літня олімпіада, зимова олімпіада, параолімпіада) використовуючи медіа (відео файли, енциклопедії, інтернет) та створюють продукт для презентації напрацювань (газету, лепбук, інтелект-карту, журнал).

Після закінчення роботи в групах діти презентують свої напрацювання.

III етап – рефлексія (закріплення поняття «інформація»)

Репортер повторно задає питання діти дають відповідь та діляться досвідом, як їм працювалось.

IV етап – робота дітей з батьками

Педагог пропонує дітям та батькам створити вдома комікс на улюблений вид спорту. Всі комікси переглядаються і об'єднуються в бібліотечку тема якої «Спорт».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 45 ідей як викладати медіаграмотність дітям 3-4 років : навч.-мет. посібн. / за редакцією О.В. Волошенюк, Г.А. Дегтярьової, В.Ф. Іванова. Київ: АУП, ЦВП. 2021. 72 с.
2. Soft skills для розвитку дитини: емоційний інтелект, комунікація та медіаграмотність. Медіа альбом для наймолодших. Ю.М. Зоря, Н.М. Степанова / за редакцією О.В. Волошенюк. Ілюст. А.О. Павленко: Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2021. 42 с.
3. Алла Бубін, Світлана Боярчук. Медіаосвіта як важливий чинник професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти *Педагогічний часопис Волині*. 2018. №2(9).
4. Виховання дітей в еру цифрових технологій. URL: <https://childdevelop.com.ua/articles/upbring/3845/>
5. Вплив електронних пристроїв на мозок дітей. URL: <https://childdevelop.com.ua/articles/health/2492>
6. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) / за ред. Л.А. Найдьонової, М.М. Слюсаревського. Київ. 2016. 16с. URL: <http://mediaosvita.org.ua/book/kontseptsiya-vprovadzheniya-mediaosvity/>
7. Медіа та права дитини: посібник для журналістів, створений самими журналістами / дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ), представництво в Україні. Вид. 2-ге. Київ: Інтерньюз-Україна. 2009. 64 с.
8. Медіаграмотність дитини починається з медіаграмотних батьків URL: <https://eo.gov.ua/mediahramotnist-dytyny-pochynaiet-sia-z-mediahramotnosti-bat-kiv/2020/02/14/>
9. Медіаграмотність і критичне мислення в закладі дошкільної освіти: навч.-метод. посібн./ за ред О.В. Волошенко, О.Ф. Іванова, Г.А. Дегтярьова Київ: АУП. ЦВП. 2020.79с.
10. Медіаосвіта в Україні: історія і сьогодення. М. Коропатник. *Сіверянський літопис*. 2016. № 3. С. 159-174.

11. Медіаосвіта та медіаграмотність як актуальні тенденції виховання сучасної молоді. Т.В. Іванова, В.Ф. Іванов. *Педагогіка і психологія*. 2013. № 2 (79). С. 46-55.
12. Медіаосвіта: європейський досвід та українські перспективи в контексті шкільної та післядипломної педагогічної освіти: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 18-19 квіт. 2013 р., ін-т соц. і політ. психології Нац. акад. пед. наук. України та ін., редкол.: О.В. Волошенюк та ін. Чернігів: 2013. 143 с.
13. Медіапсихологія: на перетині інформаційного та освітнього просторів. О.Т. Баришполець, та ін., нац. акад. пед. наук України, ін-т соц. та політ. психології. Київ: Міленіум. 2014. 346 с.
14. Медіапсихологія: основи рефлексивного підходу: підруч. для слухачів системи післядиплом. пед. освіти. Л.А. Найдьонова, нац. акад. пед. наук України, ін-т соц. та політ. психології. Кіровоград: Імекс-ЛТД. 2013. 243 с.
15. Медіаграмотність в інтегрованому курсі «Я досліджую світ». навч.-мет. посібн. О.П. Мокрогуз / за редакцією В.Ф. Іванова, О.В. Волошенюк Київ: Академія української преси. Центр вільної преси. 2020. 36 с.
16. Навчальний календарик розвитку критичного мислення. Робочий зошит для дітей старшого дошкільного віку. Степанова Н.М. Київ: Академія української преси. Центр вільної преси. 2020. 73 с.
17. Найдьонова Л.А. Медіапсихологія: основи рефлексивного підходу: підруч. для слухачів системи післядиплом. пед. освіти. Л.А. Найдьонова. нац. акад. пед. наук України, ін-т соц. та політ. психології. Кіровоград: Імекс-ЛТД. 2013. 243 с.
18. Чашка Тетяна. Формування медіаграмотності у дітей середнього дошкільного віку шляхом залучення їх до медіаграмотного спілкування. URL: <https://medialiteracy.org.ua/formuvannya-mediatvorchosti-u-ditej-serednogo-doshkilnogo-viku-shlyahom-zaluchennya-yih-do-mediadiyalnosti/>

19.Шейбе С., Рогоу Ф. Медіаграмотність: підручник для вчителя. Сінді Шейбе, Фейз Рогоу / перекл. з англ. С. Дьома; за загал. ред. В.Ф. Іванова, О.В. Волошенюк. К.: Центр вільної преси, Академія української преси, 2014. 319 с.